

Bztao

R Ů Ž E N E C
P A N N Y M A R I E

JEHO SVATOSTI PIA XI. ENCYKLIKA

Dr. R. W. HYNEK: MEDITACE
NA TAJEMSTVÍ RŮŽENCOVÁ

U LADISLAVA KUNCÍŘE V PRAZE

MEDITACE
NA TAJEMSTVÍ
RŮŽENCOVÁ

—
Všechna práva vyhrazena
—

Dr. Bohumír Jos. Kasan,
O. Saccm,

O RŮŽENCI PANNY MARIE

ENCYKLIKA JEHO SVATOSTI PIA XI.

PŘELOŽIL *Dr. J. M. JURÁK O. P.*

•
Dr. R. W. HYNEK

**MEDITACE NA TAJEMSTVÍ
RŮŽENCOVÁ**

•
PAPEŽOVÉ A RŮŽENEC
RŮŽENCOVÉ SPOLKY

•
1937

U LADISLAVA KUNCÍŘE V PRAZE

**KNIŽNICA
SALEZIÁNSKEHO
ŠTUDENTÁTU**

ŽILINA
Rajecká 17

NIHIL OBSTAT P. Dr. Jeronym Jurák O. P. censor
deputatus.

IMPRIMATUR No. 15873. Pragae die 18. Octobris
1937. Dr. Theophilus prelatus Opatrný, vicarius
generalis.

Úvod

Na začátku tohoto roku žádal mne dp. dr. Jeronym M. Jurák O. P. o několik meditací na růžencová tajemství pro časopis Růže dominikánská. Třebas jsem se necítil k tak výsostným věcem povolán, přece jsem milerád a s radostí vyhověl. Byla mi dána možnost, abych sám s nesmírným duchovním užitekem se zahloubal do těch kouzelných krás, které se nám otvírají svatým růžencem, věncem růží naší svaté víry.

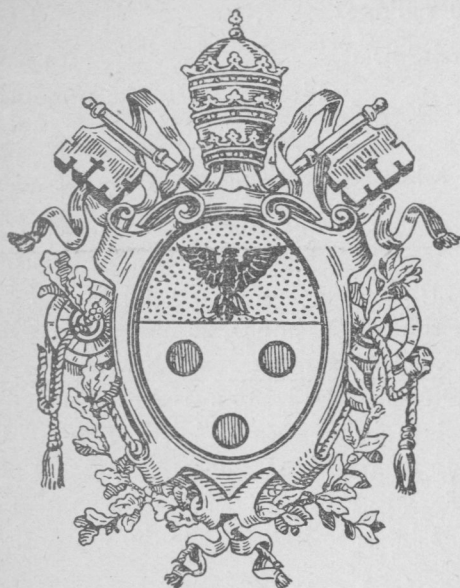
A když svatý Otec Pius XI. dne 29. září 1937 okružním listem vyzval celý svět k modlitbě svatého růžence, ke skutečnému růžencovému tažení — podobnému křížovému středověkému tažení na poli duchovním, rozhodl jsem se vydati své meditace ve formě knížičky. Ke svým úvahám připojuji jako nejlepší doporučení a vysvětlení důležitosti modlitby svatého růžence právě zmíněný okružní list svatého Otce Pia XI. o růženci v překladu dp. dra J.

*M. Juráka. Od něho je také závěrečná stat
„Papežové a růženec“ a poučení o růženco-
vých spolicích.*

*Mým nejvroucnějším přáním je, aby tyto
moje prosté meditace, vytrysknuvší z mého
srdce, zanítily všechny, kdož je budou čísti,
k vroucí a důvěryplné modlitbě svatého rů-
žence a odhalily jim aspoň trochu krásu ta-
jemství růžencových...*

*V Praze, 3. října 1937,
v den Slavnosti růžencové.*

Dr. R. W. Hynek.

OKRUŽNÍ LIST SVATÉHO OTCE

PIA XI

z Boží Prozřetelnosti Papeže

Patriarchům, primasům, arcibiskupům
a ostatním správcům diecézí, žijícím v pokoji
a společenství se Svatou Stolicí

O POSVÁTNÉM RŮŽENCI
BLAHOŠLAVENÉ PANNY MARIE.

P i u s Papež XI.

Ctihodní bratři,

pozdrav a apoštolské požehnání.

Ježíš Kristus — záchrana světa

Uprostřed stoupající tíhy běd v naší době řekli jsme nejednou a nedávno v okružním listě „Divini Redemptoris“¹⁾ (Acta Ap. Sed. 1937, vol. XXIX, p. 65), že nemůže býti jiného léku, leč návrat k Ježíši Kristu a k jeho nejsvětějším příkázáním. Neboť On jediný „má slova života věčného“ (srv. Jan, XI, 69) a proto nemohou ani jednotlivci ani stát něco vybudovati — Boha a jeho zákon zavrhujece — aniž by se to bídně rozpadlo.

Panna Maria byla vždy pomocnicí křesťanů

Každý, kdo pozorně sleduje dějiny katolické Církve, snadno může poznat, že s každou stránkou dějin křesťanského jména je spojena ochrana Panny a Matky Boží. Neboť kdykoliv na všech stranách se rozmáhající bludy usilovaly roztrhati nesešivanou suknicí Církve a

---

¹⁾ List o bezbožeckém komunismu.

rozvrátiti katolický řád veškerého světa, vždycky se naši otcové s důvěrou utíkali k Ní, která „jediná potřela všechny bludy na celém světě“ (Řím. brev.). A vítězství skrze Ni získané vždy znamenalo návrat šťastnějších dob.

Když mohamedánská bezbožnost, opírajíc se o velkou sílu loďstva a vojska, hrozila evropským národům porážkou a otroctvím, tehdy na výzvu papežovu byla nebeská Matka vroucně žádána o ochranu; tak se stalo, že nepřátelé byli poraženi a jejich loďstvo potopeno.²⁾

Podobně jako v nebezpečích veřejných, tak také ve vlastních nesnázích soukromých věřící v každé době se dovolávali Panny Marie, aby jim dobrotivě přispěla na pomoc a vyprosila jim ulehčení a léku na jejich bolesti tělesné i duchovní. A nikdy ti, kteří si s důvěrou vyprošovali její pomoci, marně neprosili.

**Největší nebezpečí naší doby:
komunismus a novopohanství**

Avšak ani naše doba nepřináší menších nebezpečí pro náboženství a stát. Ježto přemnoží

---

²⁾ V bitvě u Lepanta r. 1571.

zanedbávají nebo dokonce zavrhnou nejvyšší a věčnou autoritu rozkazujícího a zakazujícího Boha, z toho následuje, že svědomí křesťanské povinnosti je oslabováno, že víra buď ochabuje nebo úplně mizí, takže nakonec samé základy lidské společnosti jsou zviklány a se řítí.

Tak na jedné straně vidíme jak někde různé třídy občanů mezi sebou zuřivě bojují, z nichž jedni oplývají bohatstvím, druzí jsou nuceni denní prací dobývat chleba pro sebe a své rodiny.

A v některých zemích, jak všem je známo, věci tak daleko dospěly, že bylo zrušeno právo soukromého vlastnictví a všechen majetek byl učiněn společným. Na druhé straně však nescházejí lidé, kteří prohlašují, že nade vše se má ctít moc státu; říkají, že třeba zajistiti občanský řád všemi prostředky a posíliti státní autoritu a předstírají, že jedině tak možno vyhladiti zavrženíhodné teorie komunistů. Ale tito zavrhnou světlo moudrosti evangelia a usilují obnoviti pohanské bludy a způsob života pohanů.

Sem nutno připočísti i potměšilou a neblahou sektu těch, kteří jsouce popírači a nená-

vistníky Boha, prohlašují se za nepřátele Věčného Božství. Všude pronikají; víru v jakékoliv náboženství zlehčují a z duší rvou a popírají nakonec jakékoliv právo lidské i božské. A zatím co se posmívají naději na věčnou blaženost, ponoukají lidi, aby hleděli dosáhnouti i nedovolenými prostředky blaženosti pozemské, tak klamně. Se slepou opovázlivostí ženou lidi ke zničení společenského řádu, zapalujíce mezi nimi krvavé revoluce a občanskou válku.

Doufejme, Bůh a Panna Maria stojí při nás!

Nicméně však, ctihodní Bratři, i když tolik a tak velikých běd na nás doléhá a obáváme se snad ještě větších do budoucna, nesmíme klesat na duchu ani ztrácet naděje a důvěry, ve které spoléháme jedině na Boha. On totiž, jenž zdravými učinil národy (srv. Moudr., I, 14), jistě přispěje těm, které svou předrahou krví vykoupil, jistě bude při své Církvi.

Ba více, jak jsme již na počátku řekli, použijme u Něho nejblahoslavenější Panny jako přímluvkyně a ochránkyně. Neboť, abychom užili slov svatého Bernarda, „Je to Jeho vůle

(Boží), abychom vše měli prostřednictvím Marie“ (Serm. in Nativ. B. M. V., I).

Růženec nejmocnější zbraní

Mezi různými modlitbami, jimiž se s užitkem utíkáme k Panně a Matce Boží, jak všichni věřící vědí, zvláštní a význačné místo zaujímá růženec Panny Marie. Tuto modlitbu, již někteří nazývají „Žaltářem Panny Marie“ nebo „Breviářem evangelia a křesťanského života“, náš předchůdce blahé paměti Lev XIII. živě popisuje a vřele doporučuje: „Podivuhodný věnec uvitý z andělského pozdravu, rozčleněný modlitbou Páně, spojený povinným rozjímáním, tvoří tak vynikající způsob modlitby — a jest velmi užitečný zvláště k dosažení věčného života“ (Acta Leonis, 1898, vol. XVIII, pp. 154, 155).

Totéž se může pochopit ze samotných květů, z nichž se tento věnec víje. Neboť které vhodnější modlitby by se mohly naléztí a božštější? První modlitbou jest ona, již nás naučil sám náš Spasitel, když učedníci ho žádali: „Pane, nauč nás se modliti“ (Luk. XI, 1) a svými ústy ji přednesl. Nejsvětější jest jistě tato modlitba, která nás učí, jak máme

vzdávati slávu Bohu a zároveň pamatuje na všechny potřeby našeho těla i duše. A jak by mohl nebeský Otec nepřispěti nám ku pomoci, když ho prosíme slovy samého jeho Syna?

Druhou modlitbou je pozdrav andělský, jenž začíná slovy archanděla Gabriela a svaté Alžběty a končí velmi vroucím přáním, aby blahoslavená Panna nám byla nápomocná nyní i v poslední hodině. K těmto modlitbám vyslovovaným ústy přistupuje rozjímáním o posvátných tajemstvích, v nichž radosti, bolesti a vítězství Ježíše Krista a jeho Matky tak jsou nám předkládány k nazírání, abychom z nich čerpali úlevu a útěchu ve svých bolestech. Abychom, povzbuzeni jejich příkladem, usilovali dosíci po stupních stále větších ctností až blaženosti věčné vlasti.

Růženec je modlitbou pro všechny vhodnou

Jest nade vši pochybnost, ctihodní Bratři, že tento způsob modlitby, jež svatý Dominik na popud panenské Bohorodičky a z nadpřirozeného vnuknutí tak podivuhodně rozšířil, jest velmi snadný a vhodný pro všechny i pro všechny lidi prosté a neučené. Velmi daleko od cesty pravdy bloudí ti, kteří říkají, že jest

to modlitba unavující a vždy totéž omílající, proto vhodná jen dětem a ženám. K tomu nutno poznamenati, že slova vycházející ze zbožnosti a z lásky, i když jsou to tatáž slova, přece při opakování znamenají vždy něco nového, co je projevem nové lásky.

Jest ovšem pravda, že tento způsob modlitby je prodchnut evangelijní prostotou a požaduje prostotu a pokoru duše. Ale sám božský Spasitel nás učí, že bez ní je dosažení nebeského království vyloučeno: „Amen, pravím vám, že neobrátníte-li se a nebudete jako maličci, nevejdete do království nebeského“ (Mat., XVIII, 3).

I když naše století v povýšené pýše se posmívá mariánskému růženci a jím pohrdá, přece v žádné době neschází nesmírný zástup velmi svatých lidí, každého věku a každého stavu, kteří růženec nejen milují a zbožně se jej modlí, nýbrž také jej užívají jako nejmocnější zbraně proti d'áblu, k zachování mravní bezúhonnosti a k rychlejšímu dosažení ctností a k zachování míru mezi lidmi.

A nikdy také nescházeli mužové s vynikajícím jménem vědeckým a učeností známí, kteří — i když zaneprázdnění studiem a starostmi

badání vědeckého — přece nedopustili, aby ani v jediném dnu se neopomenuli pomodlit tuto modlitbu pokorně klečíce před obrazem Matky Boží. Totéž činiti považovali za svou povinnost i králové a knížata, i když byli zeměměstnání různými starostmi a pracemi, zdánlivě důležitějšími.

Není tedy tento duchovní věnec pouze v rukou prostých a chudých lidí, nýbrž bývá ve vážnosti u občanů všech tříd.

Panna Maria sama v naší době růženec doporučuje

Nechceme mlčením opominouti, že sama nejblahoslavenější Panna i v našich dobách tento způsob modlitby velmi důrazně doporučila, když se zjevila v lurdské jeskyni a svým příkladem dívku čisté duše naučila růženec se modlit. Proč bychom se tedy nemohli všeho nadíti, jestliže se k nebeské Matce touto modlitbou, jak se sluší, správně a svatě, utíkáme?

Zahajme s růžencem v ruce nové křížácké tažení!

Přejeme si, ctihodní Bratři, aby zvláště v nastávajícím měsíci říjnu všichni věřící křesťa-

né jak v kostelích, tak v soukromých domech s největší zbožností se modlili růženec. Tak se má děti zvláště letošního roku na ten úmysl, aby nepřátelé jména Božího, kteří věčného Boha zavrhnou a pohrdlivě zlehčují, kteří ukládají o svobodu víry a Církve katolické, kteří s úsměškem brojí proti právům božským a lidským, kteří usilují strhnouti lidskou společnost do neštěstí a do zkázy, — aby konečně jednou na přímluvu Panny a Bohorodičky byli pokořeni a upřímným pokáním vedeni svěřili se s důvěrou ochraně Panny Marie.

Ta, která vítězně přemohla zhoubný blud albigenských, ať sama, jsouc o to naší modlitbou úpěnlivě žádána, vyhledá také nové bludy, zvláště *komunistů*, kteří z nejednoho důvodu a nejedním zločinem připomínají ony staré bludy.

Jako v době křížáckých výprav zněl Evropou jediný hlas a jediná prosba, tak v přítomné době po celém okrsku zemském, ve městech a městečkách, ve vsích a osadách, ať zní stejným duchem a stejnou silou jediná vroucí prosba k vznešené Matce Boží, aby tito rušitelé řádu božského i lidského byli pora-

ženi a tak již úzkostmi unaveným národům zasvitl opravdový mír.

Budou-li se všichni řádně a s největší důvěrou a zbožností za to modlit, můžeme doufat, že jako v minulých dobách i v naší době blahoslavená Panna vyprosí u svého Syna, aby bouřlivé proudy ustaly, opadly a se uklidnily. A tato chvály hodná modlitba křesťanů by byla ozdobena a provázena novým vítězstvím.

Růženec je výbornou školou cnosti a Katolické akce

A vedle toho, růženec je nejen mocným prostředkem na potření nenávisníků jména Božího a náboženství, nýbrž také povzbuzuje k evangelickým etnostem, je pěstuje a udržuje v duších.

Především žíví katolickou víru, jež se vhodným připomínáním posvátných tajemství snadno osvěžuje a mysl se povznáší k božským pravdám. Každý ví, jak je to zvláště spasitelné za naší doby, kdy mnohých věřících se zmocňuje jakási omrzelost v duchovních věcech a zabývati se křesťanskými pravdami.

Naději na nesmrtelné statky činí živější, když vítězství Ježíše Krista a jeho Matky, o němž rozjímáme v poslední části, nám ukazuje nebe otevřené a zve nás k dosažení nebeské vlasti. Obzvláště když za naší doby jsou lidské duše zaněcovány jen žádostivostí statků pozemských, když lidé jsou zžíráni jen touhou po bohatství a pomíjejících rozkošech, jest velmi užitečné volati všechny k pokladům nebeským, „kde zloděj nekrade ani mol nekazí“ (Mat., XII, 33), a ke statkům, které věčně trvají.

V době, v níž ochabla a vystydla láska mnohých, zda se titíž nerozplamení láskou, když budou v růženci rozjímat o utrpení a smrti Spasitele a o úzkostech Matky Bolesné, aby lásku spláceli láskou? Z této lásky k Bohu nutně vyplyne větší láska k bližnímu, jestliže uvážíme, kolik námahy a bolestí Ježíš Kristus podstoupil, aby všem bylo vráceno ztracené dědictví dítek Božích.

Budiž to tedy, ctihodní Bratří, vaší starostí, aby tak užitečná modlitba den ode dne se stále více šířila, u všech byla v největší vážnosti a všem byla zdrojem zbožnosti. Proto vy sami a také ti, kteří jsou vašimi pomocníky v pa-

sení vašeho stádce, vysvětlujte co nejčastěji všem svým věřícím přednosti a užitečnost této modlitby.

Z růžence ať čerpá sílu mládež, aby přemohla probouzející se hnutí neřestí a zachovala si čistotu ducha neporušenu a v bezpečí. Růženec ať se modlí starci, aby ve svých souženích z něho čerpali ulehčení, útěchu a mír.

Těm, kteří se věnují Katolické akci, ať dodává povzbuzení, aby začaté apoštolské dílo čileji a bedlivěji prováděli.

A všem strádajícím všeho druhu — zvláště těm, kteří bojují v posledním smrtelném zápase — ať poskytne ulehčení a upevní naději v blaženost věčnou.

Růženec chrání posvátnost rodiny

Otcové a matky rodin ať jsou v modlitbě růžence vzorem svým dětem. Když se přiblíží večer a všichni se z práce a zaměstnání vrátí do svých domovů, tehdy necht' se všichni jed-
nohlasně, v jedné víře a stejným duchem modlí před obrazem nebeské Matky růženec, který rodiče dětem předříkávají. Tento zvyk je velmi krásný a spasitelný, z něhož rodinám

plyne mír a šťastné spolužití a dostává se jim nebeských darů.

Proto přijímající tak často návštěvy novomanželů, otcovsky je oslovujeme a věnujíc jim růženec Panny Marie jeho modlitbu jim velmi doporučujeme. Upozorňujeme je na Váš příklad a napomínáme je, aby ani jediného dne — i když budou obtíženi mnohými pracemi a starostmi — modlitbu růžence nevynechali.

Růžencem si Svatý Otec vyprosil zlepšení zdraví

Z těchto důvodů, ctihodní Bratři, považovali jsme za vhodné, abychom vás a skrze vás všechny vám poddané povzbudili ke zbožné této modlitbě a nepochybujeme, že této naší výzvy rádi — jako vždy — poslechnete a z ní hojného užítku dosáhnete.

A ještě něco jest Nám v přítomné době pohnutkou k napsání tohoto okružního listu. Toužíme totiž, aby s Nami všechny, kolik jich v Kristu máme, děti vzdávaly nehynoucí díky vznešené Rodičce Boží za šťastné dosažení zlepšení Našeho zdraví. To, jak už jsme příležitostně napsali (srv. list J. Em. kard. Pacelli, Osservatore Romano, 5 Sett. 1937, num.

207), připisujeme přímluvám svaté panny Terezie Ježíškovy; ale víme též, že vše nám Bůh uděluje skrze ruce Bohorodičky.

Nejnovější urážky Matky Boží

A na konec se nemůžeme zdržeti, abychom si vám při této příležitosti spolu s biskupy a lidem onoho národa, jenž ctí Pannu Marii jako „Královnu království Polska“, si nepostěžovali a vám neoznámili, jaké bezpráví bylo spácháno na Panně Marii veřejným vydáním knihy, plné opovážlivých urážek Matky Boží. Také ze své vlastní zbožnosti jsme nuceni dáti téže vznešené Královně náležité zadostiučinění za svatokrádežný zločin, jenž byl beztrestně spáchán u národa vychovaného občanskou vzdělaností.³⁾

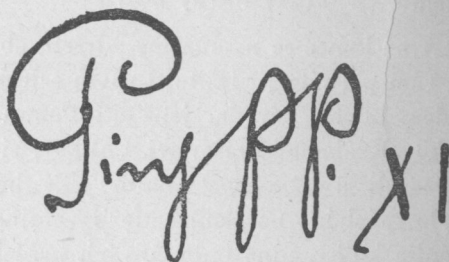
Závěr

Jako záruku nebeských darů a na důkaz své otcovské lásky udělujeme vám, ctihodní Bratři, a stádcí každého z vás, Svoje apoštolské požehnání.

---

³⁾ V Německu byla vydána rouhavá kniha o P. Marii Čenstochovské.

Dáno na hradě Gandulfově blízko Říma
dne 29. září, ve svátek zasvěcený svatému Mi-
chalu Archandělu, roku 1937, v šestnáctém
roce našeho papežství.

A handwritten signature in black ink, reading "Pius PP. XI". The signature is written in a cursive, flowing style with large, decorative flourishes, particularly on the initial 'P' and the 'X'.

Přeložil, rozčlenil a poznámkami opatřil
P. dr. Jeronym M. Jurák O. P.

Vstup

Rosarium fidei nostrae! Zahrada růží mystických! Jaká to krása, něha, milost! Jaký to náhrdelník duchovních nejčistších, nejskvělejších perel! Tato tajemství růžencová jsou prvořadou mystickou věcí! Tyto draho-kamy nejvzácnější našich modliteb navlékáme takřka na nitky svých meditací a z nich jako z růží, královen to květin veškerých, vijeme věnce na počest Panny Nejsvětější . . .

Ano, v Indii se pletou věnce na uvítanou bytostí nejdražších k jich počtě a vyznamenání, tím způsobem, že nejkrásnější květy opojných tropických vůní navlékají se na nitě a takto uvité věnce zavěšují se kol šíje osoby přemilé. Nuže, s tajemstvími a Zdrávasy růžencovými — tak mi to připadá — stejně jako bychom naši nebeské Matičce podobnou poctu převzácnou vzdávali . . .

Vždyť již samotná pozdravení andělská, Matičce naší tak milá, zvěstují jí stále a opět

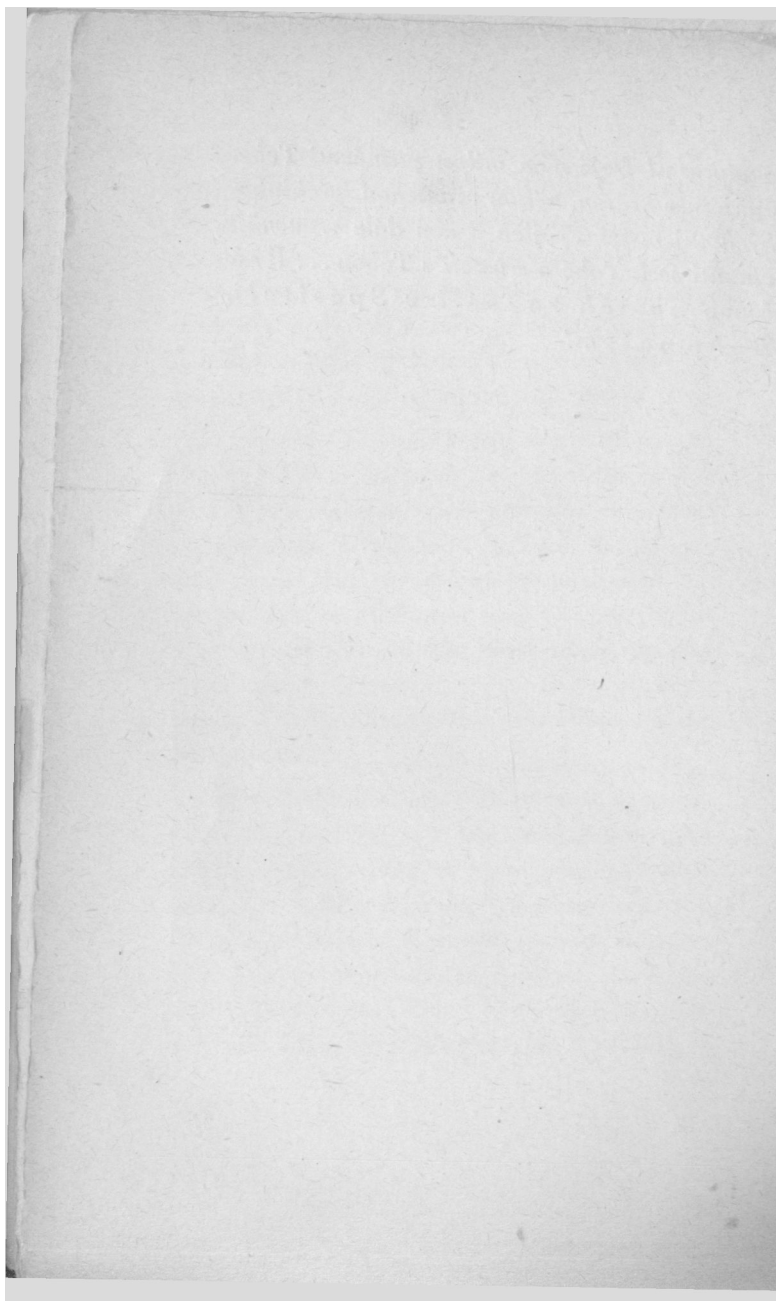

nejkrásnější okamžik jejího panenského života, kdy archanděl Gabriel ji ujistil, že z Du-cha sv. počne a porodí Syna, jemuž bude dáno jméno: Bůh s námi! Týž Zdravas oné Požehnané mezi ženami zaznívá stále z našich modliteb růžencových a jako před téměř dvěma tisíciletími tatáž vrcholná duchovní slast tryská jí vstříc z toho, co zveme Růženec!

Sv. růženec — lépe řečeno šňůra, věnec, zahrádka růží mystických — jest nejstrašnější zbraní proti převracovači cest Božích, jemuž sv. Dominik právě touto zbraní daleko víc duší vyrval než svými nejvýmluvnějšími kázáními. Jest to meditace, usebrání, rozjímání úzce spojené s modlitbou retní, takže oba dva tyto druhy povznesení myslí k Bohu se tu snoubí, prolínají, navzájem se zesilujíce a doplňujíce.

Jest to hold Královně nebes! Jest to nejintimnější spojování se s tou, jejíž Jméno plní nebesa nejsladší vůní, a ohlas jeho hojí duše naše jako balzám zázračný! Jest to hold oné, jež právem zove se Zahradou ctností uzamčenou, Studnicí milostí zapečetěnou! Ó Květe rajský, Sade mystický, v nějž vešel Spasitel, dej nám klíč, ukaž nám stezku, podej ruku

*pomocnou! Dejž nám milost poznávati Tebe,
opájeti se krásou, něhou vznešenou, přehlubokých
tajemství Tvojích a čím dále vroucněji
vinouti se k Tobě a srůstati s Tebou... Pří-
čino našich radostí v Spasiteli,
Bohu našem!*

I. TAJEMSTVÍ RŮŽENCE RADOSTNÉHO

1. Kterého jsi, Panno, z Ducha sv. počala!

Tisíciletí stenala a volala: „Rosu dejte, nebesa!“ Otevřte se a vydejte Spásu naší bídě, bezmocnosti našich hříchů! Sešlete Mesiáše, Spasitele na naši bědnou zemi!... Čím dále žhavěji, bolestněji a prudčeji byla pociťována tato touha stále se stupňující... až v Tobě, Panno, došla svého splnění!

„Aj, počneš a porodíš Syna a nazveš jméno jeho Ježíš!“ Tak zvěstoval Ti, Panno, kníže

nebeské, archanděl Gabriel, tuto nejvýsněžší milost Boží, osloviv Tě slovy nevýslovné úcty: „Zdrávas, milostiplná, Pán s Tebou, Ty požehnaná mezi ženami,“ Ty milostmi Božími přetékaná bylas vyvolena k této jedinečné, nejvrcholnější počtě lidí smrtelných: státi se Matkou Syna Božího!

A v neskonalé pokoře a lásce Boží snesla se s Tvých rtů slova nás všechny zachraňující: „Aj, já dívka Páně, staniž mi se podle slova tvého.“ Ano, toto kouzelné a jedinečné Fiat, Staniž mi se podle vůle Boží, stalo se počátkem naší spásy! Přivolilas, Panno Neposkvrněná, k té opojné radosti a k vyznamenání nejvyššímu, státi se Matkou Mesiáše i za cenu, již jako Matka sedmibolestná zaplatilas za nás na Golgotě . . .

Snoubenec Tvůj, Duch Svatý, sestoupil v Tebe, nádobu duchovní, nádobu ctihodnou, nádobu vznešené pobožnosti, aby učinil Tě Matkou nejčistší, Matkou přemilou, Matkou Stvořitele i Spasitele našeho! Jakým to věnem svých milostí Tě obdařil Bůh Otec, jakou láskou obejmul Tě Bůh Syn, jakými poklady duchovními vyzdobil Tebe Duch Svatý, abys svatou Boží Rodičkou státi se mohla Ty: Mat-

ko Boha a člověka v tomto na věky věkův nejvyšším a jedinečném vyznamenání!

Bylas přec člověkem jako my z hlíny zemské, z našich kostí a krve vzešlas, ale hvězd a slunce se dotýkáš svojí velikostí a vznešeností. Bytosti Ty Bohu nejbližší, která skutečně a tělesně po devět měsíců Boha a Pána svého i našeho pod srdcem svým jsi nosila!

Pomoz nám, Matičko nebeská a naše, ať přímlovou Tvou i v nás zrodí se Božský Syn Tvůj duchovním, vnitřným životem z Boha i v naší duši! Nechť roste, mohutní a sílí! Kéž jednou v opojné radosti a kráse i naše nitro bude prosyceno a prostoupeno Pánem, Synem Tvým Božským, tak zcela, jako Tys jím byla...

2. S kterým jsi, Panno, Alžbětu navštívila

Překypuje-li duše radostí, pudí ji to a nedá, než aby tuto sdělila svým bytostem milým a takto si ji vlastně zdvojnásobila . . .

Nemohlas jinak, Panno nejčistší, než s tímto tajemstvím nevýslovné radosti své vyhledati svoji příbuznou Alžbětu, která vzdor vysokému svému věku rovněž byla v očekávání radostného příchodu předchůdce Syna Tvého, toho, jenž byl připravovatelem cest Jeho!

Aj, zplesalo dítko v lůně Alžbětině, jakmile ses přiblížila, Panno-matko, s rajským plodem

života svého chudičkému jejímu příbytku. V závratí radosti a opojení Bohem propuklo v jásot srdce Tvé nejvýstřednějšími slovy díků a chvály Hospodinu, jak lékař milý, sv. evangelista Lukáš zachoval nám jej v neskonalé vznešenosti a kráse: Velebí duše má Hospodina a zplesal duch můj v Bohu, Spasiteli mém..., neb velké věci učinil mi ten, jenž jest mocným a jeho jméno svaté... Vždyť shlédli na ponížení služebnice své, aj, od této chvíle blahoslaviti mne budou všechna pokolení, a národové všichni, — zejména tímto sv. růžencem.

Úžasná tvoje pokora při zvěstování andělském se projevíví naprostým a bezpodmínečným poddáním se Bohu, vůli Jeho, byla odměněna. Vytryskla tímto závratným vírem nejčistších radostí a burácejícím plesáním a velebením a díkyčiněním Bohu, jedinému to Zdroji těchto milostí...

Nauč nás, Panno přesvatá, stejně žhavě chváliti a velebiti Boha za jeho neskonalé milosrdenství s námi! Kéž stejně oddaně, pokorně a věrně ať již v radostech, či bédách a psotách života říkáme mu s Tebou, „Ejhle, my sluhové a služebnice Páně, staniž se nám

a s námi podle vůle Boží! Pane, jak Ty sám chceš, budiž nám!“

Nauč nás, Ty nádherná a spanilá Růže duchovní, tomuto kouzelnému slovu, jež jakoby čarovným proutkem nám otvírá nekonalé poklady milosti Božích. Nauč nás, Stolice moudrosti, dobrořečiti a chváliti Pána vždycky a za všechno, protože jediné tak naplněny budou nádoby duší našich překypujícími radostmi z Boha... Radostmi, které samy zde v údolí slz a strastí stávají se nám předchutí samotného ráje!

3. Kterého jsi, Panno, v Betlemě porodila

Jak, Matičko, si jen máme představití tuto veškerým našim představám a pojmům se vymykající událost a tajemství narození Božského Syna Tvého v jeskyni betlemské?! Ono neobsáhlé, nevystihlé tajemství vtělení Syna Božího v tělesné ústrojí tvé, aby z něho vzešel Syn člověka, náš Vykupitel, Spasitel? Jak pochopiti máme onen nejmakavější důkaz lásky Boží k nám, že k naší spáse svého Syna jediného seslal na tuto naši bédnou zemi, aby prozářil ji láskou a povznesl svatostí svojí?

Onen průlom Života věčného, Slova, Světla v temnoty, bídu, ubohost, malichernost a všednost naší?

Neb: *Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi!* Slovo Boha věčného přijalo tvářnost jednoho z nás a přebývalo mezi námi! Bědy, křehkosti, utrpení a hříchy naše vzalo na sebe a nejvznešenějším dotykem svým posvětilo ji a utrpení naše proměnilo nám v duchovní radost a obět.

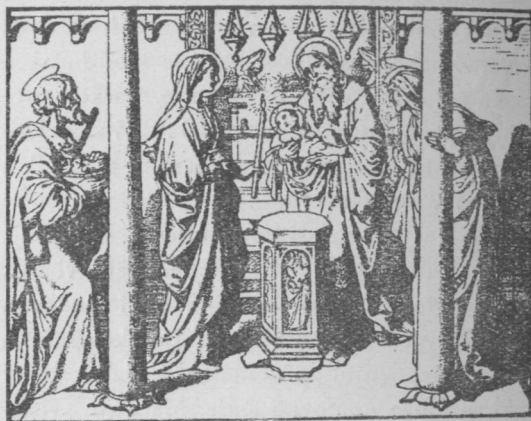
Příčino těchto všech našich *radostí!* Tys toho všeho dárkyní, zprostředkovatelkou! Tys bezprostřední příčinou této všecken pomysl náš přesahující radosti v Bohu, Spasiteli našem! Čím odměníme se, čím poděkujeme, čím vůbec odvděčiti se můžeme Tobě za toto za všechno . . .

„Aj, vyjde prut z kořene Jesse, aby vládl národům, a tito v něj doufati budou!“ Tam v ubohých jesličkách betlemských, chudobnými plénkami zabalené, svíráš v náruč svoji to Božské Děťátko. A celá bytost Tvá, jeskyně, příroda vůkol prozářená jest nezměrným jasem, neskonalou radostí zpěvů andělských, hlásajících v slávu Bohu na výsosti a na zemi pokoj lidem dobré vůle!

Božské Dítko, malé, bezbranné, nevinné, lásku k sobě poutající a vábíci, neb jest Láska samo. Z nekonečné lásky Boží se zrodilo nám. Lásku tuto nám přináší, zvěstuje. Láskou prozařuje, proměňuje srdce lidská . . . Z růže kvítek vykvet nám; nám, nám, narodil se . . . Pán náš tam v Betlemě judském.

Tam stal se tento zázrak tělesně, skutečně. Jednou v dějinách lidstva, a to na věky věkův. Než v ctitelích Tvojích, svatá Boží Rodičko, a v horlivých následovnicích Božského Syna Tvého duchovním způsobem týž zázrak lásky Boží se může opětovati stále. Matičko Kristova a naše, stůjž při nás, veď, napomáhej, drž a přimlouvej se za nás, ať Tvoji mocnou pomocí podobně v našich ubohých duších zrodí se Božské dítko. Milost a láska Boží, aby prostoupila, prozářila, přetvořila duše naše v Dítky Boží a Tvoje,

Matičko naše nebeská!

4. Kterého jsi, Pano, v chrámu obětovala

Člověk, Boha nade vše milující jako Panna přesvatá, člověk, který jest si jasně vědom, že vše, co má, vlastně z ruky Jeho dostává, že za vše dobré a cenné života svého děkuje jen to-
muto Dárci, cítí se opět puzen témuž Dobrodinci svému děkovati za vše co nejpokorněji a nejradostněji. Sděluje vlastně tímto radosti své s Ním a obětuje zpětně vše, co má, Jeho cti a slávě, i kdyby to měl býti nejdraší jeho majetek, na př. syn prvorozený. Takového hrdinství v starém zákoně byl schopen patri-

archa Abraham, a v Novém zákoně Ty, Panno neposkvněná! Byloť sice uloženo Izraelitům na památku jich podivuhodné záchrany z poroby egyptské obětovati v chrámu jerusalemském svoje syny prvorozené formálně Hospodinovi, ale Ty, Matko Božských milostí, Tys tam a pak na Kalvarii učinila tak skutečně a doslovně. Syna prvorozeného, jediného a nejlepšího ze synů lidských, obětovalas tam skutečně, Ty duše Bohem přetéající . . .

Ostatně, což ústy Simeonovými nebylo totéž potvrzeno a zdůrazněno, když uchvácen duchem prorockým zvěstoval Ti velikost, nezměrný význam a slávu Syna Tvého, zatím ještě pouhými plénkami přioděného? Ale nepomenul hned připomenouti i Tobě doslovnou pravdivost této Tvé oběti nejvyšší, která za třiatřicet let na Golgotě stala se skutkem, kdy na oltáři dřeva Kříže skutečně Bohu obětovalas nejdražšího, nejsladšího a nejlepšího Syna Bohu Otci na usmířenou našich vin, hříchů a vášní. Rudá, teplá krev srdce Tvého mateřského stékala tu proudy na zemi a duše naše . . .

Nauč nás této oběti, Matičko naše, jež nadarmo nezoveš se Branou nebeskou! Nauč nás

obětovati Dárci života a všech jeho statků naše pohodlí, ostýchavost, nudu, prázdnotu a tíhu všedního života. Nauč nás pro téhož Boha trpělivě snášeti každé příkoří, utrpení, nezdary, ubohosti, jež tak často bývají naším údělem na vezdejší pouti. Kéž, když takto obětujeme Bohu svému a Tvému, ztratíme ostny, břímě a trpkosti jejich! Nauč nás cestou důvěry a úplného oddání se Bohu sypati malými denními oběťmi Božskému Spasiteli kvítky na cestu a tak získávati Jeho lásku. Nauč nás vše obětovati, všeho se zříci pro spásu našich duší a jich vnitřný vzrůst a rozvoj, abychom zahrnuti byli přemírou Božích milostí a proudy těchto z duší našich přetékatí mohly zase na duše jiné v těchto dobách našich zoufalých a těžkých . . .

5. Kterého jsi, Panno, v chrámě našla

Hluboký význam duchovní skrývá se pro nás v tomto prostém biblickém příběhu. Dvanáctiletý Ježíšek ztratil se při odchodu ze svátků velikonočních v Jerusalemě a nebyl nikde k nalezení, což způsobilo rodičům velké starosti. Zoufalá jeho matka a pěstoun sv. Josef marně jej všude hledali, až posléze našli jej v chrámě sedícího mezi učenci a zákoníky a udivujícího je svými znalostmi a vědomostmi věcí božských. A na slova starostí a úzkostí jejich odpověděl jim prostě: „Zda-

liž jste nevěděli, že musím býti v domě Otce mého?“

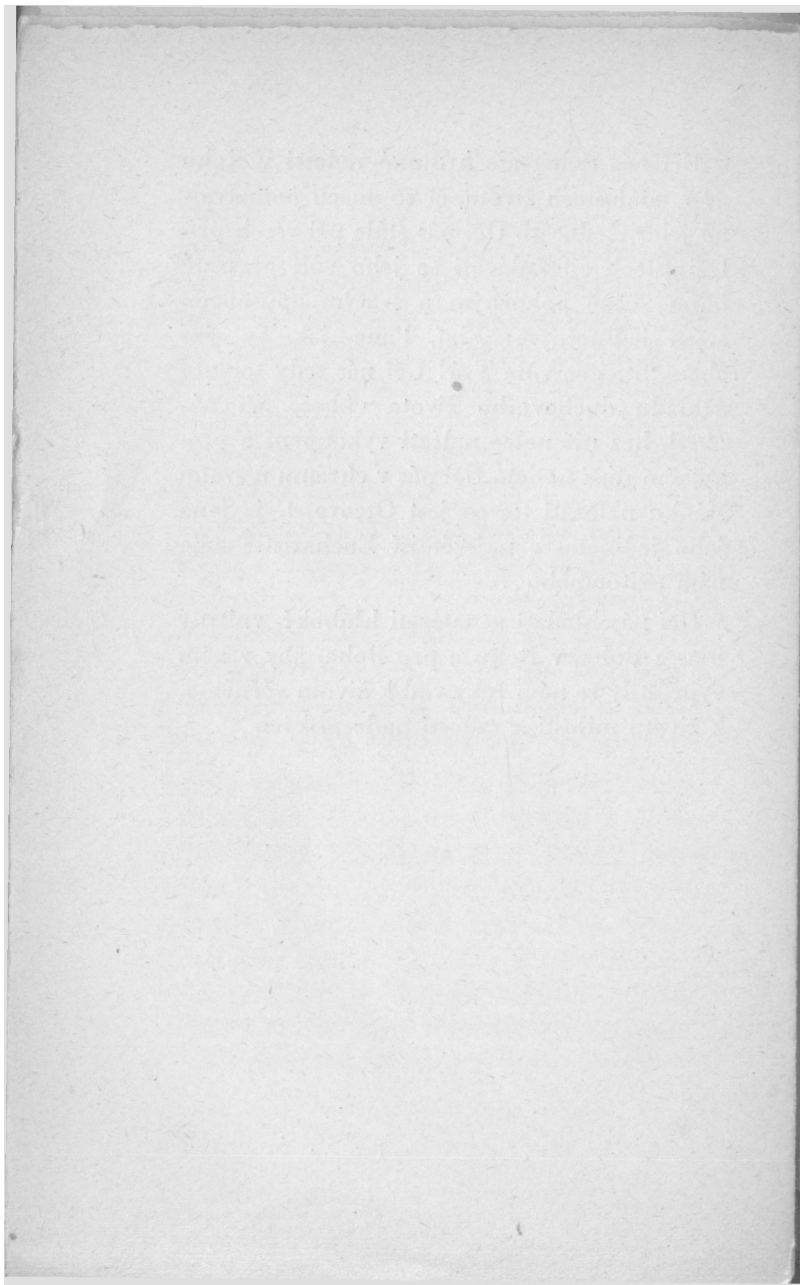
Zdaž i my nemáme hledati a nalézati ztracené poklady duší našich, jejich čistotu, hříchů odpuštění, znovunabytí života Božího v nás milostí posvěcující opět v chrámech našich u svatostánků, kde Ježíš sám trůní stále pod způsobami bílé hostie? Zdaž není tu v zoufalství a beznadějích naše útěcha, posila, naše jediná záchrana...?

Z Nazareta přišli, do Nazareta se vraceli Ježíšek s Marií, Matičkou a sv. Josefem, kde žili léta prostý, tvrdý život tesařské rodiny. Život všední, těžký, jednotvárný, ale v němž sílu nadpřirozenou čerpali ze stálého spojení s vtěleným Bohem-člověkem. A Maria, matka jeho, uchovávala všechna slova v srdci svém..

Stala se nám tak vzorem života vnitřního, v Bohu skrytého, nejvznešenějšího a Bohu nejmilejšího. Tak Maria Panna, která Bohu svému i našemu propůjčila tělesnou schránu pro jeho život vezdejší, tajemstvími tohoto radostného růžence učí nás žiti s Bohem, pro Boha a v Bohu, v přítomnosti jeho přesvaté, s ním co nejdůvěrněji obcovati, nitrně plesati a radovati se jím ve štěstí, neštěstí...

Učí nás tiché, ale hrdinné radosti v Bohu ať v událostech života, či ve dnech jednotvárné jeho všednosti. Učí nás stále při všech příležitostech odevzdávati se jeho vůli přesvaté oním věčně pokorným a svatým způsobem, svým jedinečným: Fiat, Pane, jak Ty sám chceš. Staň se vůle Tvá! Učí nás tedy tomuto základu duchovního života vůbec, učí nás oběti, bez níž nelze naléztí vykoupení a proměnění duší našich. Učí nás v chrámu u svato-stánku nalézati to, co jest Otcovo, t. j. Syna jeho jediného v nejsvětější Eucharistii stále nám přítomného . . .

Učí nás hledati a nalézati hluboký, vnitřný hlas z Boha, v Bohu a pro Boha, aby v něm vyprýstily se nám řeky vod k životu věčnému, k životu milostí a radostí nadzemských . . .

II. TAJEMSTVÍ RŮŽENCE BOLESTNÉHO

Než v životě lidském není pouze radost, zvláště tak opojná, jaké se nám dostalo zrozením našeho Spasitele v tajemstvích radostného růžence. Bohužel v tomto našem slzavém údoří převyšuje značně nad ni bolest, nemoc, starost a nedostatek, jež bývají častými hosty mezi syny lidskými. Nuže, i v těchto okolnostech Maria svým věncem růží, t. j. růžencem, vede a učí nás i tyto těžké životní podmínky na se bráti a nad nimi vítěziti. Učí nás to nejlépe svým příkladem, ježž nám poskytla v strašlivý pro ni den Golgoty.

V týž den přinesla světu a lidstvu i Maria svoji nejvyšší obět, svého Syna jediného, nejlepšího, nejdražšího, nejmilejšího mezi všemi syny lidskými, protože Boha i člověka zároveň. Obětovala jej pro naši spásu smrtí neohavnější, nejstrašlivější, nejbolestnější na dřevě kříže. Stala se tím naším nedostižitelným vzorem a příkladem.

V minulých tajemstvích jásaající zvěst radosti o narození Vykupitelově změnila se v nejsmutnější zprávu o způsobu uskutečnění naší spásy Golgotou. Základní událost našeho vykoupení: velekněžská obět Kristova a zno-

vusmíření nebes s naší zemí a zpětné její zařazení v řád milosti uskutečnily se tam za nevýslovných, ba číře nepředstavitelných bolestí Matky a Panny, která u paty kříže do poslední takřka kapky vycedila tam mateřskou krev svého srdce, spoluobětujíc jí i za naši spásu.

Moře nesmírných duševních bolestí takřka pohřbilo v sobě Marii, která však tak hrdinně snášela jejich přívaly, že právem nazvána Královnou mučedníků. Žena rodielka, jejíž srdce sedmerý meč bolesti tu pronikal. Matka sedmibolestná!

„Ó vy všichni, kteří jdete cestou, pohleďte a vizte, zdali bolest jako bolest má.“

1. Který se pro nás krví potil

Velekněžská oběť Kristova započala vlastně již na hoře Olivetské, tam v zahradě Getsemanské, nedlouho před zrádným políbením Jidášovým.

Kristus, ustanoviv právě předtím nejvyšší důkaz svojí Lásky v nejsvětější Svátosti Oltářní, osaměl náhle v noci a temnotě. Ani jeho nejvěrnější učedníci nedovedli zmoci únavu či spánek v té nejposlednější chvíli, kdy na posled jim popřáno býti nablízku Spasiteli. Tu Kristovo Božství svému svatému člověčen-

ství odhalilo celou tíhu a příšernost jeho přehořkého umučení, osudů Církve, nevděku, nevěry lidské i nevděčnosti, zuřivých náporů a pronásledování se strany d'ábelské, jeho vyznavačů atd., atd.

Nesmírná, nepředstavitelná duševní úzkost padla tím na Syna člověka. Jasně vědomí i zření celé této budoucnosti, zejména nepředstavitelných pro nás muk ukřižování a nepřehledné moře duševních trýzní, potup, rouhání tak těžce dolehlo na jeho tělesnou a nervovou soustavu, že tím člověk Ježíš zavalen, mačkán byl téměř až na prach zemský. Veškeró životní dějství Páně — pokud fysické stránky se týkalo — bylo tím vším tak sraženo k zemi, drceno, deptáno, že podle slov evangelisty-lékaře skutečně nastal v tomto těle smrtelný zápas, který navenek se projevil jako tak kromobyčejný zjev, pot krvavý! Skutečná krev, neboť učiněn byl pot jeho jako krůpěje krve kanoucí na zem.

Skutečný, opakují, pot krve se tu stal. Úkaz nesmírně vzácný a závažný v samotné předzvěsti smrti. Pot krve, který, jak nedávno lékaři pokusně seznali, v případech živočichů bezprostředně před skonek se vyskytuje.

Žádná fikce, ani přirovnání, ani šálení, nýbrž skutečnost.

„A octnuv se ve smrtelném zápase, tím snažněji se modlil.“ Ano, tato nejintenzivnější modlitba, t. j. povznesení myslí k Bohu, stala se Kristu-člověku zde záchranou. Jak se modlil? „Otče, odejmi tento kalich hořkosti ode mne. Ne však má, ale tvá vůle staň se!“

Silou nadzemskou, silou odevzdání se do vůle Boží a na to posílením andělským člověku, modlícímu se co nejvroucněji v Getsemanně dána nadpřirozená pomoc i síla překonati i tento bezprostřední zápas smrtelný a snésti nejpříšernější náraz duševních strastí.

Ano, zde tímto tajemstvím ukázána i nám cesta a způsob, kterak zachrániti duši, případně i tělo v krajním nebezpečí či v pohromách života jediným slůvkem: Fiat, staň se . . (vůle tvá o Pane). Slůvkem a cestou Mariinou. Tímtež slůvkem, jímž odpovězeno archandělu Gabrielovi a jímž umožněno takřka uskutečnění spásy vtělením Boha v člověka.

2. Který pro nás bičován byl

Ačkoliv velerada židovská odsoudila již Krista k smrti, protože se vydával za Syna Božího, t. j. Mesiáše, neměla v této době právní možnosti tento rozsudek uskutečnit, leda se svolením a potvrzením římského místodržitele Palestiny, Pontského Piláta. Než tento Říman nechtěl utratit život Kristův z pouhých — podle jeho mínění — náboženských provinění. S druhé strany však musil ukojiti pomstychtivost rozvášněného lidu židovského,

proto dal Spasitele zbičovati, aby potom snad dosáhl jeho osvobození.

Nedovedeme si však dnes vůbec představit, jaký to příšerný trest bylo starověké zbičování. Nejenom biče, pruty a trnité metly zúčastnily se tohoto trestu, veškeré cti občanské odsouzence zbavujícího, ale byly to hlavně smutně proslulé římské důtky, které ubožákům zasazovaly nejstrašnější rány. Jejich řemínky bývaly zakončeny buď olověnými kulíčkami, nebo malými kovovými činkami, či ostrými kůstkami ovčími. Všechny tyto nástroje se nám dochovaly v hrobech mučedníků, v katakombách — a byly s to — což se stávalo častěji, jestliže byl překročen zákonitě přípustný počet 40 úderů — bičovaného buď trvale zmrzačiti, nebo na místě k smrti ubíti. Ony pak s ostrými ovčími kústkami rozdíraly svalstvo, kůži atd. tak, až vnitřnosti vyhržávaly.

Soudě podle otisků přesvatého těla Páně na posvátném rubáši turinském dochovaných, zbičován byl biči, metlami a důtkami s kovovými činkami, takže jeho tělo přesvaté bylo samá rána, modřina a opuchlina, která nebyla léčena, ovázána, ani balzámem zmírně-

na. A to od paty až po temeno hlavy zepředu i zezadu (Isaiáš 1, 5, 6). Zevním vzhledem pak kůže jeho budila dojem malomocného (Isaiáš 53, 6). Hlavně pak zepředu byl tak zřízen, „rozbit a roztlučen pro nepravosti naše“ (Is. 53, 7), aby se dosáhlo cíle Pilátova, vzbuditi s touto bytostí, již jen zevní tvářností podobající se člověkovu, soucit a smilování židovského lidu a jerusalemské luzy.

Tedy nesmírná bolest, ztráta krve, ale hlavně krajní potupa a ponížení vůbec představitelné snoubily se navzájem v tomto příšerném trestu Kristova zbičování... Vskutku: „Povržený byl a nejposlednějším z lidí... mužem bolesti... (Is. 53, 2). A takto raněn byl jsi, Pane, pro hříchy naše. Takto zbičován pro nepravosti naše.

K té strašné trýzni jediného, nejmilejšího Syna přihlížeti musila jsi na veřejném místě, před vším lidem — i Ty, Panno Neposkvrněná! Jak krvácelo Tvoje srdce, Paní naše, při každé ráně, která zasáhla přesvaté tělo Syna Tvého vinou naší, vinou celého lidstva dědičnou. Matičko, kéž nehřešíme více! Pomoz a přimluv se za to u Syna svého, který tak strašně za nás bičován býti ráčil...

3. Který pro nás trním korunován byl

Nedosti však na této potupě a trýzni, která pro nás stihla Pána našeho a Bohočlověka, Beránka nevinného, jenž i při největších mukách „neotevřel úst svých“. Podle krutých zvyků starověkých odsouzenec k smrti vlastně již samotným rozsudkem ztrácel svůj život a zároveň právo na ochranu v době před popravou, takže byl vydán na pospas a všanc každé libovůli svých katanů, případně i lidu, luzy atd. A tito všichni dávali mu pořádně až do dna vychutnati jeho strašný úděl, až do

dna vypítí kalich nesmírné hořkosti a potupy přetékaající... Mohla tudíž jak římská soldateska tropiti si z Pána k smrti odsouzeného nejpustší kratochvíli, tak i Kristovi nepřátelé židovští měli možnost vylítí si na bezbranném veškeru nenávist, zlobu i vztek.

Než posledním trumfem, jímž velerada na Pilátovi si vynutila Kristovo ukřižování, bylo jeho obžalování z buřičství a vzpoury proti římskému císaři. Proto jedině stihl Krista trest smrti nejstrašnější, poprava buřičů, otroků a zločinců: kříž. Na přímou otázku Pilátovu odpověděl Pán: „Ano, král jsem já!“ — třebaž království jeho nebylo ze světa tohoto. Tudíž jako král židovský byl ukřižován, jak Mesiáš národa kdys Bohem vyvoleného. A tato královská a mesiášská hodnost Páně byla podnětem římské soldatesce, překypující nenávistí k židům, že nejhrubší a nejsurovější žerty svoje soustředili na nejposvátnější smysl jeho vykupitelského díla.

Jako vítěznému a triumfujícímu Mesiáši-Králi kol skrání mu dali věnec koruny trnové, purpurovým pláštěm triumfátora ho přioděli, do ruky vtiskli císařskou vojevůdcovskou hůl. Klekali pak před ním jako vítězem

Kříže, jako by ho za záchranu svých životů prosili, hned nato jej poličkovali, poplivali, pěstmi, třtinou bili atp. A zaráželi tím hlouběji na skráně korunu z trní nesmírně dlouhého, ostrého a nemilosrdně zraňujícího.

Nejvznešenější úkol Páně a dílo mesiášské strhli v nejhorší bláto potupy. Nejhrubším ponížením a nejkrajnější hanou zahrnuli právě tuto duchovní stránku blahověsti Páně, aby tak mimoděk nejkrutějším způsobem i duševně potýrali bezbranného, jejich chťičům na pospas vydaného Pána. A vrcholem všeho bylo předvedení takto v lidské trosky proměněného Muže bolesti před veškerý lid, jemuž ho Pilát představil svým pověstným do duše řezavým slovem: „Hle, toť jest váš člověk — váš král . . .“

Nebylo možná trpěti víc duševně ani Pánu, ani jeho svatě Matce, který takto vydal tvář svou bijícím a líce svoje rváčům.

Kéž, Pane zmučený a Panno přesvatá, tato Tvář ochrání nás od veškerých hříchů a nepravostí, jimiž zraňovali bychom ji znova. Nedopustme toho!

4. Který pro nás těžký kříž nesl

Neuvěřitelné utrpení Páně se však ještě stupňovalo. Nedovedeme si v dnešní, křesťanstvím přec velmi zlidštělé době ani krutost jeho umučení dostatečně představit. Vždyť takto zbitému a zmučenému vložili na ramena těžký kříž, kol pasu upevnili řemen a na něm provazy smýkali odsouzencem na popraviště a bodali bodci, aby rychleji šel, zahrnujíce jej při tom nejpustšími nadávkami a surovostmi. Kříž pak býval as půlčtvrta metru dlouhý, ze dvou zkrížených fošen zbitý a vá-

žící asi jeden metrický cent. I když značná část tíže odpadla vlečením delšího břevna po hrbolaté dlažbě, přec nemůžeme téměř pochopit, jak člověk tak strašně předtím zbičovaný mohl ještě vůbec i jen kousíček cesty podobné břimě nésti...

„Na kříž půjdeš!“ — zazněl Pilátův hlas a hned setník-popravčí převzal Pána, aby příšerný rozsudek byl na něm vykonán. A nesl Pán náš celý kříž, ne pouze jeho příčné břevno. Otřesy na hrbolaté starověké dlažbě zmítaný kříž vrýval svoje ostré hrany tím hlouběji do pravého ramene Vykupitelova, až tento pod tíží jeho klesl. Aby pak rozsudek ukřižování nad ubožákem vůbec mohl býti vykonán, musil býti vojín donucen Šimon z Cyrenaiky, aby pomohl nésti kříž Páně...

Jakou to nesmírnou bolestí otřáslo se srdce tvoje, Panno přesvatá, když v bráně Gennat potkala jsi toho, jež s nevýslovnou láskou pod srdcem jsi nosila: své Dítě nejsladší. Nejkrásnějšího mezi syny lidskými! Svého Syna a Boha zároveň na nejpotupnější a nejbolestnější popravu se ubírajícího. Přival a zátupu této bolesti nedovedeme si my lidé vůbec představit, aniž jakoukoliv bolest naši

s nezměrnou mukou tvou porovnat, ó Matko bolestná, kterás pod křížem vysloužila sobě titul Královny mučedníků! Nejhnusnější justiční vraždou k nejpotupnější smrti odsoudili ti tvoje Dítě jediné! Jak ráda místo něho byla bys kráčela touto cestou křížovou! Než, nesměla jsi ani setřít krev s tváře, ani ulehčit, ani pohladit nemohlas, ani naposled políbit jej ti nedovolili, zvlčili katané. Naopak muka tvého srdce byla jim jen k úsměšku a podnětem zraniti, ponížiti tě ještě víc . . .

Svaté Veronice snad popřáno bylo Pánem na roušce soucitu jejího zachytiti nám či zachovati tvář Páně přesvatou. Než zcela jistě na turinském rubáši z otisků tajemných zírá na nás do krajnosti zmučená, téměř znetvořená tvář, zachovávající rysy majestátu života věčného, zdřimnuvšího si na chvíli v náručí smrti. Jakou silou lásky nadpřirozené dýchají nám tyto rysy, před nimiž vskutku nelze člověku dobrovolně hřešiti víc.

Kéž, Panno Nejsvětější, bol tvůj a tato tvář Syna tvého v hlubinách srdcí našich stane se nejmocnější překážkou, ba nemožností nových hříchů. Přispěj nám v tom svou přímluvou, Paní a orodovnice naše!

5. Který pro nás ukřižován byl

Skutečnost ukřižování Páně v celé její krutosti a nelidskosti ani naše nejsmělejší fantazie si nedovede představit. Již po stránce čistě lékařské byla to nejpříšernější smrt, kterou kdy člověk proti člověku dovedl si vymyslet či vykonávat. Při tom nejpotupnější, jen nejtěžším zločincům-otrokům nebo buřičům vyhrazená. Smrt, které docíleno bylo ne zabitím, nýbrž nejhoršími pomalými bolestmi, takže tu život vskutku unikal kapka za kapkou.

Konečně dotrmácel se Kristus hlučícím a spílajícím davem a křivolakými uličkami na místo popravní, na horu lebek, Golgotu. Surovým způsobem strhán šat s jeho přesvátého, ranami, krví, prachem pokrytého těla, jež obnaženo očím diváků. Pouze kus látky z nouze pokrýval bedra Spasitelova. Nesešíváná suknice, dar to jeho Matičky, byl v kostkách prohrán a prodán. Na zfalcovaný kříž v největším rozpětí - přibity roztažené paže Kristovy, takže celá tíha jeho těla zavěšena na jejich slabé svalstvo. Pak jedním hřebem obě jeho nohy probity a kříž vztyčen do výše, aby tu strašlivé napětí svalové proměňovalo se v nejvyšš bolestivé křeče. V křeče duševní, v křeče zsinalosti, v křeče nevýslovných, nepředstavitelných muk! Když se děsíme při poněkud jen podobných pokusech lékařských, jakou pak byla starověká jich skutečnost! Jak nesmírným oceánem utrpení stávala se všem, kdož byli se světa sprovozováni tímto hrůzyplným prostředkem. Žádný k životu důležitý ústroj tu nebyval porušen, aniž jinak smrt přivoděna, leč mukami pozvolnými, nevyslovitelnými.

Aby pak tvoje muka, Pane, ještě znásobili, ze žádného soucitu, nýbrž abys tím více trpěl, Ty i Matka Tvá, dovolili katané, aby přímo pod křížem státi mohla Matka Tvá i Tvůj nejmilejší učedník. Aby na mukách jejich pásla se zvířecí srdce katanů, proto je pustili pod Tvůj Kříž, aby slyšeti musili veškeren posměch, potupu i hanu, kterou farizeové, zákoníci i kněží židovští v nesmírných mukách skonávajícího Mesiáše národa svého ještě zahrnovali! Aby Srdce Matky spoluukřížováno, spoluumučeno a rozdíráno bylo s tělem Tvým na kříži, proto neodehnali ji, proto ponechali ji s Tebou vychutnati muka Tvoje poslední, skomírání Tvoje konečné.

Mořem bolesti prošlas tu, Panno přesvatá, abys se mohla státi rozdatelkou nad mořem milosti Pána svého i našeho, Ty královno nebes samotných! Nad nadlidským vydržením bolesti smrti kříže hrůzou jatý setník vyznal jeho Boží Synovství. Po zajišťovacím probodení srdce Páně vydáno bezduché tělo jeho tajným učedníkům, Josefovi z Arimatie a Nikodemovi, aby s kříže snato, na chvílečku na posled spočinulo v kratičké pietě v náruči

Tvém, ó Panno, než v rubáš zahaleno a uloženo prozatímně v hrob.

Kéž i my v srdce, v duši přijmeme Tebe, za nás Ukřižovaný, i s Tvou Matkou sedmi-bolestnou, abyste v duších našich stali se silou životodárnou, přerazující duše naše z hříchu k Vzkříšení a životu Věčnému.

III. TAJEMSTVÍ RŮZENCE SLAVNÉHO

V minulých tajemstvích před duchovním našim zrakem odehrálo se celé přehořké Umučení Páně a nevýslovná mateřská muka Panny Přesvaté. Stáli jsme s ní u paty kříže, kde v strašných mukách umíral náš Spasitel. Tato rozdírala srdce Matky tou měrou, že tu vsutku a vpravdě vydobyla a zasloužila si titul Královny mučedníků.

Vše zdálo se ztraceno, zdeptáno, zničeno. Kristus sám nejhroznější smrtí utracen, odstraněn, učedníci rozprchli, dílo z kořene vyvráceno. Jak jásali nepřátelé evangelia: farižeové, saduceové, velekněží! Všechna cháska a chátra jerusalemská i soldateska římská, jimž byl odsouzenec vydán na pospas v posměch a potupu nekonečnou, nepředstavitelnou! A satan sám jásal, že Království Boží smeteno s povrchu země!

Leč jen několik hodin mohlo jásat zlo a kníže tohoto světa. Snad pouhé dvě noci a jediný den, kdy tělo zmučené, zahaleno rubášem a ovinuté plátny, bylo uloženo ve spěchu v novém hrobě Josefově v zahradě zcela blízké popravnímu místu, Golgotě. Z opatrnosti dána ke hrobu stráž, aby nikdo z učedníků

podvodně neodnesl mrtvé tělo Páně. Vše zabezpečeno, opatřeno nejdůkladněji.

Leč moudrost lidská jest pošetilostí u Boha, malichernou hříčkou, kterou pouhý pokyn vůle Boží odstraňuje, jako závan větru rozmetává domky z karet. Na úsvitě druhého dne po sobotě otevrou se nebesa, září světla nadzemského oblitý anděl sestoupí dolů, odvalí kámen: aj, hle, se světa sprovozený, ubitý, zničený Ježíš v nadpřirozené kráse, síle a moci vstává z náruče smrti a záře jako slunce vychází z hrobu, ze stínů smrti. Vstává z mrtvých a triumfuje. A s ním víra naše, naděje i láska! S ním i Ty, Matičko Pána našeho, slavíš svoje vítězství, jak sesláním Ducha svatého, nejvznešenějšího Snoubence svého, tak i nanebevzetím svým i vši slávou a nádherou svého ustanovení a povýšení za královnu nebes samotných.

Tu my všichni, díky Tvoje a Boží, jásáme Tobě vstříc a radujeme se a plesáme celým srdcem, veškerou duší: Zdrávas, Požehnaná Ty mezi ženami, zdrávas, Panno, Ty Příčino vši naší radosti, zdráva buď! A požehnaný plod života Tvého, Ježíš. —

1. Který z mrtvých vstal

Strašnou lázní muk i utrpení tělesných, leč daleko ještě větší trýzní duševní potupy a posměchu prošel náš Pán a oné lysé hoře lebek, než dokonána byla jeho velekněžská obět golgotská. Ubit, umučen byl nejobávanější odpůrce zvrhlých farizeů, velekněží i zákoníků. Učedníci rozprášeni do všech stran světa. I sama radostná zvěst, evangelium o přicházejícím království Božím na zemi, se zdála býti zničena, z kořene vyvrácena na povrchu země... Stejně vzdor dokonané oběti spásy

veškerá naše víra zdála se býti vyřízena navždy, nebýti nadpřirozené moci a síly Boží, která náhle pronikla znovu bezduchým tělem Kristovým, jakmile duše jeho se vrátila z předpekli, kde osvobodila duše před ním zemřelých spravedlivých osob.

Pán vstal z mrtvých a jeho zjev nadpřirozený, překvapující jakoukoliv představu lidskou, v prach zemský srazil a omráčil strážce hrobu a vznesl se nad spícím Jerusalemem, odkud druhý den časně zrána přispěchaly zbožné ženy, aby podle pohřebních zvyků židovských dokončily balzamování bezduchého těla Páně. Nikoho však v hrobě již nenalezly. Zděšeny, vrátily se k apoštolům, z nichž Petr i Jan ihned se rozběhli ke hrobu. Mladší Jan předběhl Petra a doběhnuv, nachýlil se do hrobu, ale uviděl ležeti v něm hrobní plátna v stejném ovinutí, jako jimi bylo v pátek tělo Kristovo zahaleno. Zmaten, couvne zpět a vyčká Petra, s nímž společně vejdou do hrobu. Opět zas vidí pruhy plátna na svém místě, leč rubáš, kterým byla zahalena nejen svatá hlava, ale jenž pokrýval bezprostředně i celé přesvaté tělo pod plátěnými ovinutími — tento ležel na druhé straně svinutý... Leč

tělo Páně z něho zmizelo, vzdor neporušené poloze plátěných obinadel, které stále ležely ještě tak jako v pátek navečer! — Jak to bylo možno, vždyť za těchto okolností nikdo tělo odtud uzmouti nemohl! Zmizelo samo odtud nadpřirozenou proměnou! Oslavené, které přemohlo samu smrt!

A sv. Jan viděl a uvěřil! Uviděl zážrak největší v celém křesťanství! Bezprostředním životním zážitkem přesvědčil se o tom! Uvěřil tudíž v z m r t v ý m v s t á n í Páně, kterýžto okamžik rozhodl, aby po celý další život hlásal a zvěstoval tohoto Ukřižovaného, ale slavně zmrtevýchvstalého Pána!

Co oči jeho viděly, čeho ruce jeho se dotýkaly, zvěstoval pak nám! „A nevstal-li Kristus z mrtvých, marnou, pošetilou, zbytečnou by byla celá víra naše...“ tak podle slov sv. Pavla rozjímáme tu základní článek naší sv. víry! Záruka spásy naší, i našeho zmrtevýchvstání! Neskonalá radost, opojení burácejí ze světem otřásajícího triumfu Věčného Života!

„Aj, já živý jsem, který jsem byl mrtvý,“
— aj, já živ jsem až na věky věků!

Jakou to závratnou radostí naplněno bylo až přes okraj zmučené, Tvoje srdce, Maria,

když zvěstováno, či známým se Ti stalo, že
„vstalt' jest této chvíle...“ Kéž i v nás vstane
Syn Tvůj ke své slávě, velebě i majestátu
svém a my v Něm v den poslední účastni bu-
deme vši této nádhery, radosti i jásotu na vě-
ky věkův!

2. Který na nebe vstoupil

Jasává radost zmrtvýchvstání Páně nese se dál a dál. Když před tím ještě vysvobodil duše spravedlivých v předpekli očekávající jeho vítězství na dřevě života, na dřevě kříže nad smrtí a d'áblem, v těle svém oslaveném ukázal se všem apoštolům. Dokonce i nevěřícího Tomáše přesvědčil o skutečnosti svého zjevu a svých ran přesvatých a nástupci svému, sv. Petru odevzdal úřad i klíče moci jeho. Po té ukázal se ještě pěti stům bratřím shromážděných, jak nám sv. Pavel dotvrzuje.

Splnil proroctví, dokonil Dílo, obětí svého Kříže vykoupil lidstvo „ve smír uvedl to, co na zemi, s tím, co na nebi“ — čili hříchem poskvrněnou naši zemi obdařil opět hodnotami a řádem nebeským. Jaké to úžasné tajemství skryto jest v tomto dřevě kříže dříve pravem zlořečeném, které však se nám stalo požehnáním a spásou!

Kristus v pravdě usmířil nebe se zemí, duchovními silami a hodnotami prostoupil hmotu, posvětil utrpení a naše bědy veškery. Bůh sám „tělem učiněn jest a přebýval mezi námi!“

Dílo svoje Otcem uložené vykonal. Co jiného zbývalo vítězi, Synu Božímú jednoroznému, než aby znovu se navrátil k Otci svému, do slávy a nádhery nebes, aby tam přioděn nevyslovitelným majestátem Božím kraloval až na věky věkův! Ano, navrátil se, obklopen neumdlévajícím jásosem a plesáním duchů nebeských i spasených duší lidských. Ano, Stromem života jest tam, z něhož se prýští a tekou potoky a řeky vod živých životodárných k životu věčnému.

Ano, předešel nás, ukázav nám cestu, místo, kam my všichni, vytrváme-li, přijíti

máme, bychom tváří v tvář patřice na Boha svého, stále dokonaleji poznávali jej a tím okoušeli slastí nadzemských a to na věky věkův. „Vždyť domovina naše jest v nebesích!“

Ó, dejž to Pane, který na nebe jsi vstoupil a sedíš na pravici Otce svého, odkud přijdeš a soudit budeš živé i mrtvé... Dej nám sílu vytrvati do konce a zvítěziti slavně, bychom s radostí opustiti mohli toto údolí béd a slz a přijati byli milostivě Tebou v Království Tvém a tam radovati se mohli a plesati až na věky věkův!

Kěž Pane, přilneme k Tobě celou duší, celým srdcem, aby se i na nás naplnilo přislíbení Tvoje: že „ani oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, co Bůh v nebesích připravil těm, kdož Ho milují!“

3. Který Ducha svatého seslal

Kristus, vykonav neobsáhlé Dílo Božské Lásky, vystoupil na nebesa k Otci, ale srdce svoje zde pozůstavil. Aby toto pak stále větší láskou mohlo rozněcovati naše srdce, seslal nám s nebe Ducha Božího, Ducha svatého, třetí Božskou osobu.

A opět jaké úžasné tajemství tohoto seslání víže se, Matičko naše, k Tobě, která nejen se zoveš Stolicí moudrosti, ale především jsi příčinou našich radostí v Bohu. Nejen to, že z Tebe, Panno nejčistší a nejčistotnější, zro-

dil se a nám byl dán Bůh-člověk neskonalým mysteriem „Slova tělem učiněného“, ale Tys nám přitáhla sem na zemi i toho, o němž Ti bylo zvěstováno „Duch svatý sestoupí v tebe.“ Ano, Tys to způsobila, aby i tato třetí Božská osoba přišla na naši zemi a zasnoubila se skrze Tebe s Církví.

Ano, když apoštolové umčením Páně, zdrceni ba zničeni byli docela, když neměli nikoho leč Tebe, Tys shromáždila je na modlitbách ve večeradle. Shromáždilas je jak kvočna kuřátka nebo lépe jak věrná matka dívky svoje, abys zůstala jim opěrou a vzpružinou i záchranou jejich poslání. Tys nejen spoluutrpením svým na Golgotě obětovala ses s Kristem za nás, ale Tys opět ve chvíli pro církve nejkritičtější zachránilas ji téměř pro Syna svého tím, žeš takřka přivábila na zem Utěšitele, Ducha Pravdy. Ba více než Utěšitele, Parakleta, t. j. Zastánce, Ochránce, Obhájce, Dárce všech darů duchovních. Oheň s nebe přišel a sestoupil na přestrašené učedníky.

Oheň s nebe přišel a p ř e t v o ř i l j e ! Bojácné přetvořil v hrdiny. Malověrní naplnění byli nezlomnou a nezdolnou vírou, takže

ihned vystoupili a s největší neohrožeností a odvahou započali svoje dílo apoštolské, které potrvá až do skonání věkův. Duch Boží, Duch lásky sestoupil na ně a rozžhavl srdce jejich tou měrou, že se stali pochodní Světla, pravými nositeli Krista, kalichem, přeplněným jeho přesvatou krví, která z nich pak přetéká stále na duše jiné.

Na těchto prvotních, jakoby exerciciích, Tebou svolaných a posvěcených, Duch věčné pravdy, Snoubenec Tvůj sestoupil a od té doby stále dary svými zahrnuje věrné Tvoje a Církev svatou. A koho jiného mohl učiniti, komu jinému pozůstaviti měl rozdávání těchto darů svých, než Tobě, po Bohu bytosti nej-přednější, Panně Neposkvrněné, v níž našly zalíbení všechny Božské osoby!

Proto ke komu jinému se pro ně máme utíkat, než k Tobě, Matce Kristově a naší! Ke komu jinému než k Tobě, která přec, když čím více dítek Bohu přivádíš, tím slavnější a blaženější matkou se stáváš! Na koho jiného vroucími prosbami o pomoc, přispění a slitování útočiti máme, než na Tebe, kterou sám Syn Tvůj na kříži Matkou naší učinil.

Matko božských milostí, Panno nejdobrotivější, přetvoř nás hříšníky na lidi svatého života, učíš nás pravými bojovníky a následovníky Krista. Nechť stále máme na rtech a v duších: Přijď, sestup Duše svatý, Duše Tvůrčí a obnovíš tvářnost země!

4. Který Tě Panno na nebe vzal

Každé lidské dítě přeje si mítí svoji matičku, svoji největší pozemskou dobroditelku stále blízko sebe. Tot' zákon přirozené lásky. Oč vyšším jest oheň lásky nadpřirozené, kterou Syn Tvůj, matičko, ze všech matek nejvznešenější a nejdokonalejší, zamiloval si Tebe. Tebe, která jsi propůjčila tělo své k utvoření se těla jeho, která jsi mu byla matičkou nejhlavnější, nejdobrotivější. A jsi nejzářivějším vzorem všech matek pozemských!

Jak by mohl v nebesích zapomenouti Tebe, která po třicet let v Nazaretě byla mu nej-

oddanější duší, v níž vytvořil veledílo svých milostí. Tebe, s níž v Káni galilejské započal své zázraky, Tebe, která jsi jej stále doprovázela duchem svým při jeho hlásání evangelia, až posléze na lysé hoře lebek samojediná, co bytost Pánu nejvěrnější a nejoddanější vytrvalas pod jeho křížem, spolutrpic a spolu takřka vykupujíc lidstvo krví mateřského srdce svého!

A jestliže těla různých světců nedoznávají porušení ve svých hrobech, jak by tam Spasitel mohl nechat setlít tělo Tvoje, tělo, jehož takřka částí sám se stal. Tebe, jež veškerá jsi krásná, bylas a budeš stále, měl nechat hnilobě a červům napospas?!

Jak jinak za veškeru tu lásku se mohl Tobě odměnit, než že vzal Tě k sobě na nebesa. Syn triumfující, znovu do svého království se navrátivší?! Že by Bůh opomenul učiniti, co každý z řádných synů lidských přec činí?!

Ano, vzal Tě k sobě na nebesa. Vždyť my slabí, hříšní, nedokonalí, stvoření z téže hlíny zemské, z níž i Tys byla, tam u Syna Tvého Tebe tolik potřebujeme. Kdo jiný, než naše matička duchovní, by mu přednášela všechny

prosby, starosti, utrpení a naše bědy! A kdo nám v tomto údolí slzavém lépe porozumí, kdo naše občasná zoufalství a beznaděje lépe pochopí a nad žalostmi našimi dříve se ustrne než Ty, jejíž srdce přec zde pronikl sedmery meč bolesti. Kdo jiný snáže dovede od nás odvrátit jeho trestající ruku, než Ty, která se zoveš a vším právem jsi Matkou milosrdenství, Útočištěm hříšníků a Uzdravením nemocných.

Ty Panno, bylas krev z krve naší, ale Syn Tvůj jest Bůh i člověk. Kdo jiný více zmůže u něho svojí přímluvou než Matka Stvořitele, Matka Spasitele? Protož ujmi se nás bloudících, klesajících, bojujících poslední zoufalý boj o svoji spásu. Stůj při nás Paní naše, Prostřednice naše. Se Synem svým nás smiř, Synu svému nás přiváděj, Synu svému nás obětuj: Matko Pána a Boha našeho, Maria, Matičko naše přemilá!

5. Který Tě Panno na nebi korunoval

Nedosti však toho, žes byla na nebe vzata, Ty Královno mučedníků, abys nám všem se tam stala pravou Bránou nebeskou. Každý věrný a vděčný syn lidský, domůže-li se vysokého a slavného postavení, snaží se přec i bytosti, které za to vše nejvíce vděčí, poskytnouti co nejvíce ze statků i slávy mu připadnuvší. Jak by Syn nejdokonalejší a nejlepší neměl aneb nemohl učiniti něco podobného? Jak jinak Král králů, Pán nebes a země se Ti mohl odvděčiti, než že Tě učinil a korunoval za Královnu nebeskou!?

Ano, napřed Ty, spoluvykupitelko naší spásy a spolubudovatelko Církve, prošlas mořem utrpení. Královnou mučedníků bylas prve, než hodnou ses stala královnou nebes samotných. Meč sedmibolestný rozdíral až na dno srdce Tvoje, zvláště když v pietě na svém klíně jsi chovala bezduché tělo Syna nejdokonalějšího, nejlepějšího, nejvznešenějšího ze všech synů lidských. Proto zasloužilas zajisté, abys co nejvýše byla vyvýšena a oslavena, Ty, kteráš mořem bolestí prošla, abys mořem milostí Božských se stala, ó Maria!

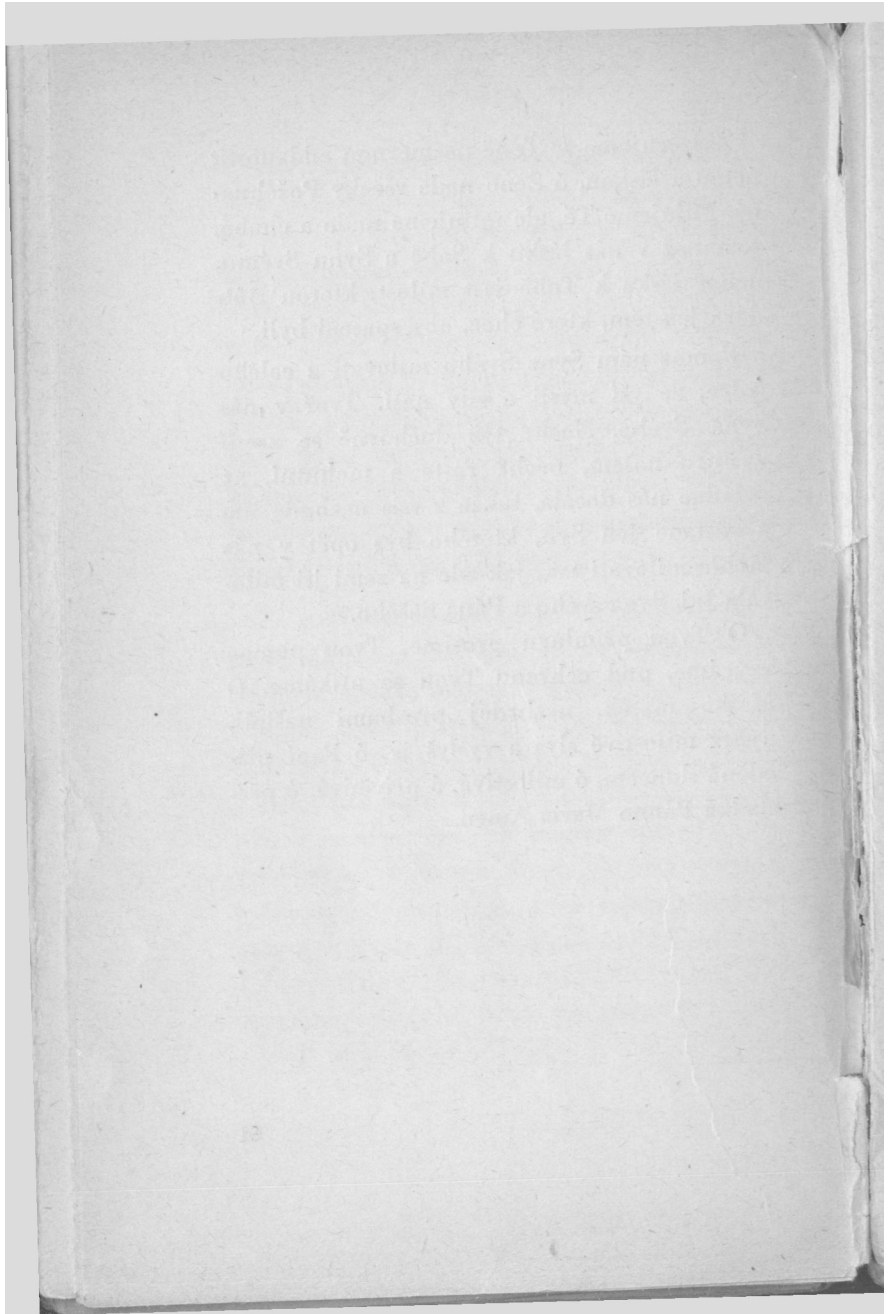
Za nejvyšší, nejoddanější lásku Tvoji, nejvyšší odměna, nejvyšší radost, nejskvělejší nádhera a sláva nebeská od milovaného a milujícího Syna připadla Tobě. Zasloužilas se státi nebes Královnou! Jaká to opojná radost a štěstí rozlévá se z toho i do duší našich. Jsi přec nám nejzářnějším vzorem duší věrných, povýšených korunou života, korunou věčné spásy a blaženosti, duší, které nezměrně milovaly a vytrvaly. Jsi zástavou i našeho oslavení Pánem. Proto tím vroucněji, tím úžeji přimykáme se k Tobě, proto tím radostněji a oddaněji utíkáme se k Tobě.

Zasvěcujeme se Tobě nezměrnou oddaností, úctou a láskou, ó Ženo nade všechny Požehnaná. Milujeme Tě, ale milujeme málo a chabě, rozmnož v nás lásku k Sobě a Synu Svému, neboť láska k Tobě jest milost, kterou Bůh dává jen těm, které chce, aby spaseni byli.

Pomoz nám Syna Svého milovati z celého srdce, ze vši mysli a síly naší. Tvoř v nás Syna Svého. Necht' týž duchovně se zrodí v nitru našem, necht' roste a mohutní, až ovládne nás docela, takže z nás nezbude nic a zůstane jen Syn, kterého bys opět v nás mohla milovati tak, jak zde na zemi jsi milovala Jej, Syna svého a Pána našeho.

O Tvou přímluvu prosíme, Tvou pomoc vyzýváme, pod ochranu Tvou se utíkáme. Ó Matko matek, nezhrdej prosbami našimi, nýbrž milostivě slyš a vyslyš je, ó Paní přioděná sluncem, ó milostivá, ó přívětivá, ó přesladká Panno Maria Amen.

Vzývání

*Zdráva's Královno, Matko milosrdenství, ži-
vete a sladkosti naše, buď zdráva!*

*Kéž, Panno Nejsvětější, víc a více chápeme
tajemství tato závratná, nechť stále krásnější
a skvělejší věnec růží z nich uvíjme pro Tebe.
Kéž víc a více přecházejí tato v krev a mízu
naši, morek kostí našich, abychom tím více
žili v Tobě, Tebou a z milostí Tvých.*

*Rozjímáním jejich sestupujeme vskutku
hloub a hlouběji v tajemství naší víry, v ta-
jemství Syna, Matky a Ducha svatého. Rosa
nebeská padá do duší našich vypráhlých a
božská manna nasycuje hladové naše útroby.
Tys právem zvána živým Svatostánkem Bo-
žím!*

*Nedivíme se — jakmile jsme se zcela vno-
řili v tuto Tvoji modlitbu, ani sv. Dominikovi
ani vroucím Tvojm ctitelům, že tímto vzývá-
ním Tebe zde na zemi divy tvořili. Kéž rosa
Tvých milostí sestoupí i na nás, abys v nás*

přebývala, dědičný úděl měla a zapustila kořeny ve svých vyvolených.

Matičko, Ty víš, co od věků růže značí, růže královny všech květů, růže Tvoje saronké. Růže, symboly to lásky planoucí vzhůru k nebesům, lásky zapalující srdce lidská a otevírající všechna tajemství země a nebes. Proto tak nádherně tato modlitba, z níž věnec růží Tobě uplétáme se zove „rosarium Marianum“, mystická zahrada Tvých vůní. Dej aspoň jediné jediné rozpučeti v srdci, které pro Tě tluče, nebo na dlaních rukou vzpínajících se v této úchvatné modlitbě k Tobě, Růže mystická, Bráno nebeská, Paní, Matko a Královno naše. O Kráso nejvyšší, o Růže přesvatá, o Kráso nejčistší, smiluj se nad námi!

Papežové a růženec

O vzniku růžence nemáme přesných zpráv. Růžencová modlitba se vyvinula jako modlitba soukromá. Nepopíratelný vliv na její formu měli poustevníci a řeholníci, kteří v dřívějších dobách si velmi líbivali v opakování stejné modlitby. Růženec tedy vznikl z opakování modlitby „Otče náš“ a „Zdrávas Maria“. Protože jsou to modlitby, jimž nás naučil sám Bůh, jsou to modlitby křesťanům nejdražší a nejobsažnější. Vyjadřují nejvíce potřeby člověka. Avšak to by nebyl ještě růženec opakování určitých modliteb. K podstatě růžence patří určitý počet stejných modliteb, ale zároveň k nim musí být připojeno — podle možnosti a schopnosti každého — rozjímání o tajemstvích ze života Ježíše Krista a P. Marie.

Růženec blízký dnešní formě byl snad znám už ve 12. století: 150 „Zdrávas“ rozdělených 15 „Otče náš“. Neustálá tradice označuje svatého Dominika, zakladatele řádu bratří Kazatelů čili dominikánů (1170—1221) za vlastního původce růžencové modlitby. Snad právě sv. Dominik to byl, jenž připojil k růženci nutnost rozjímání o tajemstvích víry a tím vlastně učinil růženec růžencem. Je to velmi pravděpodobné zvláště z toho důvodu, že sv. Dominik působil jako misionář mezi bludaři albigenskými a tu bylo nutno dáti obráceným jakýsi nepsaný katechismus, jakési zkrácené evangelium, aby ve víře vytrvali. To se krásně podařilo sv. Dominiku v modlitbě růžencové.

Papežové dlouhou dobu po zavedení růžence se o něm výslovně nezmiňují. Není na tom ostatně vůbec nic divného, protože podobně se nezmiňují ani o mnohých jiných modlitbách, které kolovaly mezi křesťany, když byly správné. Papežové pravidelně rozhodovali v projevech zbožnosti, jen

když se to týkalo modlitby liturgické, oficiální. — Že se však začali o růženci výslovně zmiňovat, je to důkazem, že i hlava Církve v minulých dobách chápala a poznávala veliký vnitřní a zároveň praktický význam růžencové modlitby.

První z papežů, kteří se oficiálně vyjádřili o modlitbě růžencové, jest papež Sixtus IV. Učinil tak ihned bulou, když roku 1471 potvrzoval zřízení růžencového bratrstva. Modlitbu růžencovou obdařil první odpustky. Tento slavnostní způsob potvrzení modlitby růžencové a její doporučení nejvyšším učitelským úřadem jest důkazem, že byla už dříve velmi dobře známa.

Z dřívější doby se uvádějí výroky papežů Urbana IV. ze 13. století a Martina V. ze začátku 15. století.

Urban IV. řekl o růženci: „Skrze růženec plyne denně požehnání na křesťanský lid.“

Martin V. označil růženec — „Strom života, jenž zachovává zdravé, uzdravuje nemocné, křísí mrtvé“.

Sixtus IV., o němž jsme se zmínili, napsal, že modlitba růžencová je velmi vhodná — „na odvrácení světa hrozících nebezpečí.“

Lev X. prohlásil růženec za „Baštu proti bludářům a zvráceným názorům.“

Pius V. zasluhuje jména „Papež růžence“. Vydal řadu bul, jimiž věřící vyzýval, aby se modlili růženec, aby odvráceno bylo turecké nebezpečí. Sám růžencovou modlitbu velmi miloval. Říká se o něm, že vítězství křesťanského vojska v námořní bitvě u Lepanta 7. října 1571 kde proti křesťanskému vojsku stála naprostá i početná převaha vojska mohamedánského, nutno přičísti růžencové modlitbě tohoto svatého papeže. O významu růžence pro mravní život napsal: „Jakmile se začala šířiti modlitba růžence, počali se křesťané měniti v jiné lidi, temnoty bludů se roz-

plynuly a zazářilo světlo katolické víry.“ — Pius V. zavedl svátek Slavnosti růžencové v celé Církvi.

Urban VIII. sám se dal zapsat do sdružení „Věčného růžence“.

Pius IX. prohlásil: „Rád vzpomínám na ten okamžik, kdy jsem se zasvětil úctě P. Marie v růžencovém bratrstvu. Ochrana P. Marie jest tou nejjistější a nejlepší oporou.“

Není prostě ani možno vypočítat všechny výroky papežů o růženci v dobách dávno minulých. Již těchto několik ukázek dosvědčuje, že růženc se dostalo takového uznání od nejvyšší hlavy Církve v minulosti, jakým se nemohou pochlubit žádné jiné modlitby. Růženec se tím dostává do sféry téměř oficiálních modliteb Církve katolické.

Lev XIII. zahajuje řadu moderních papežů, kteří pochopili, že nejlepším lékem pro tyto těžké doby, které už půl století prožíváme, jest opět modlitba růžencová. Lev XIII. sám vydal 20 růžných oběžníků a encyklik o růženci. Růženec obohatil novými odpustky. Do loretánských litaní vsunul vývání: „Královno posvátného růžence oroduj za nás!“ (24. prosince 1883). — Lev XIII. zavedl v celé Církvi konání růžencové pobožnosti v měsíci říjnu encyklikou z 1. září 1883: „Z té příčiny (že se růžencová modlitba vždy osvědčila) nejen, že žádáme všechny křesťany, aby se modlili růženec, ať soukromě nebo veřejně, a této modlitbě si navykli, nýbrž si přejeme, aby celý měsíc říjen byl zasvěcen Královně posvátného růžence.“ - Jeho podrobné předpisy o růžencové pobožnosti v říjnu řadí ji jaksí do rámce liturgické zbožnosti. Není prostě ani možno shrnouti v několika řádcích vše, co Lev XIII. napsal a učinil pro pochopení hloubky a významu růžence. K tomu by bylo třeba zvláštní knihy.

Pius X. nazval růženec „nejúčinnějším prostředkem k šíření bezúhonných křesťanských mravů a pěstování ctností.“

Benedikt XV. roku 1915 vyzval celý křesťanský svět k modlitbě růžencové za dosažení míru.

Pius XI. vydává každoročně zvláštní oběžník pro Řím o růžencové pobožnosti v měsíci říjnu. Roku 1927 k mnohým odpustkům, jimiž dřívější papežové vyznamenali modlitbu růžence, přidal ještě plnomocné odpustky pro ty, kteří se pomodlí pět desátek růžence před svatostánkem. A jeho poslední encyklika růženci je nejlepším dokladem o jeho lásce k této modlitbě.

Jest tedy svatou povinností všech katolíků, aby vážnost růžencové modlitby a pochopení pro ni stále rostlo, aby růženec opět zdomácněl v našich českých rodinách, aby růženec byl všem zdrojem posily v zápase o ctnost, zdrojem útěchy v bědách života.

Dr. Jeronym M. Jurák O. P.

Růžencové spolky

Podobně jako se sdružují lidé za cílem hmotným tak se sdružují i za cílem duchovním. Z této přirozené potřeby sdružování vznikly také spolky, jejichž účelem je pěstovat a šířit modlitbu růžence.

1. Nejstarším takovým spolkem je „**Bratrstvo růžencové**“. Zakladatelem jeho jest bl. Alanus a Rupe, dominikán (1428—1475). První skupina Bratrstva byla založena roku 1470 v Douai v Holandsku. První papežská bula zřizující Bratrstvo růžencové v Kolíně n. R., založené roku 1475, je z roku 1478 a byla vydána Sixtem IV.

Povinnost členů jest pomodlit se v týdnů celý růženec, t. j. všech 15 desátek, tedy všechna tajemství radostná, bolestná, slavná. Členové mají se podle možnosti zúčastnit shromáždění Bratrstva, ale zvláště jsou povinni vésti ctnostný a křesťanský život. Mají častěji, zvláště o velkých svátcích P. Marie přistupovat ke sv. svátostem. Povinnosti členů nezavazují pod hříchem. Členové plnící své povinnosti získávají mnohé výsady duchovní a mnohé odpustky. Členem je ten, kdo je do Bratrstva zapsán.

Sídlo Bratrstva růžencového je při každém dominikánském klášteře a také při mnohých kostelích farních. Otažte se svého duchovního správce, zda je při vašem kostele Bratrstvo růžencové. Není-li, můžete být zapsán v kterémkoliv dominikánském klášteře. Zápisní knížka (stojí jen Kč 1.50 a žádných jiných poplatků není) může být poslána poštou a není třeba ani se dostavit k zápisu osobně. V knížce je podrobné poučení o právech a povinnostech a odpustcích. Zápis do Bratrstva růžencového sprostředkuje také redakce časopisu *Růže* dominikánská v Praze-I., Husova tř. čís. 8.

2. „Věčný růženec“ jak samo jméno naznačuje je sdružení, jehož členové se zavazují modliti se věčně, t. j. ve dne v noci růženec. Ovšem každý člen jen v určitou denní nebo noční hodinu, takže celek se modlí růženec „věčně“ — ne jedinec. Každému členu tohoto sdružení je na měsíc určena určitá hodina, ve které se pomodlí všech 15 desátek růžence. Je to něco podobného jako „věčná adorace“.

Sdružení vzniklo roku 1629 v Bologni v Itálii. Původcem byl P. Timotej Ricci, dominikán. Pohnutkou k jeho zřízení bylo obrácení hříšníků a odvrácení moru a války a modliti se za umírající. Bylo potvrzeno papežem Urbanem VIII., který sám se stal jeho členem. Dnes čítá v Itálii tři čtvrtě milionu členů. U nás je málo známé. Rovněž toto sdružení je bohaté na odpustky.

3. „Živý růženec“ je sdružení, jehož členové se modlí denně jeden desátek růžence, který jest jim přidělen na měsíc. Sdružení živého růžence je rozděleno na skupiny o 15 členech, z nichž každý se modlí jeden a různý desátek, takže všichni dohromady se pomodlí denně celý růženec 15 desátek. Těmto skupinám se říká „růže“. Ředitelem sdružení jest kněz, který určuje „horlitele“ kteří mají na starosti jednotlivé „růže“.

Zakladatelkou „Živého růžence“ jest Pavlina Marie Jaricotová. Založila první sdružení v Lyonu na začátku 19. století. Sdružení bylo potvrzeno papežem Řehořem XVI. roku 1832. Pius IX. svěřil správu sdružení po celém světě řádu dominikánskému roku 1877. — Pro nepatrné celkem povinnosti a také pro snadnost, se kterou se může sdružení živého růžence založiti, stačí listina, kterou vystaví dominikánský provinciál (sídlí v Praze-I., Husova tř. 8), jest živý růženec rozšířen hojně také u nás. Členům byly povoleny také mnohé odpustky.

Nyní, když svatý Otec Pius XI. vybízí k horlivé modlitbě růžencové, bylo by velmi krásným činem vděčnosti a ochoty vůči přání sv. Otce, kdyby v každé farnosti bylo zřízeno některé z těchto sdružení. Byl by to nejkrásnější čin Katolické akce, neboť ona bude mít jen tehdy úspěch, když její duši bude modlitba růžencová.

Dr. Jeronym M. Jurák O. P.

Jak se modlíme růženec?

Nejobyčejnější způsob jest tento. Začínáme znamením svatého kříže a pak se pomodlíme buď „Věřím v Boha“ nebo „Zdrávas Královno“. Pak řekneme „Sláva Otci“ a začneme „Otče náš“ (jeden); po něm připojíme ihned „Zdrávas Maria“ a za slovem „Ježíš“ připojíme tajemství, o němž chceme rozjímat. Pak pokračujeme „Svatá Maria“; to učiníme celkem desetkrát. Po desátém „Zdrávas“ a „Svatá Maria“ za „smrti naší, amen“ připojíme „Sláva Otci“ a začneme druhý desátek podobně: napřed „Otče náš“, pak „Zdrávas“, za slovem „Ježíš“ připojíme další tajemství a „Svatá Maria“ atd.

Vložky za slovo „Ježíš“:

Při růženci **radostném**:

1. Kterého jsi, Panno, z Ducha svatého počala.
2. S kterým jsi Panno, Alžbětu navštívila.
3. Kterého jsi, Panno, v Betlemě porodila.
4. Kterého jsi, Panno, v chrámě obětovala.
5. Kterého jsi, Panno, v chrámě našla.

Při růženci **bolestném**:

1. Který se pro nás krví potil.
2. Který pro nás bičován byl.
3. Který pro nás trním korunován byl.
4. Který pro nás těžký kříž nesl.
5. Který pro nás ukřižován byl.

Při růženci **slavném**:

1. Který z mrtvých vstal.
2. Který na nebe vstoupil.
3. Který Ducha svatého seslal.
4. Který tě, Panno, na nebe vzal.
5. Který tě, Panno, na nebi korunoval.

Růženec se ukončí buď modlitbou litanie loretské nebo modlitbou „Pod ochranu Tvou“.

O b s a h :

	Strana
Úvod	7
Okružní list Svatého Otce Pia XI. o posvátném růženci blahoslavené Panny Marie	9
Vstup	25
I. Tajemství růžence radostného	29
1. Kterého jsi, Panno, z Ducha sv. počala	29
2. S kterým jsi, Panno, Alžbětu navštívila	32
3. Kterého jsi, Panno, v Betlémě porodila	35
4. Kterého jsi, Panno, v chrámu obětovala	38
5. Kterého jsi, Panno, v chrámě nalezla	41
II. Tajemství růžence bolestného	45
1. Který se pro nás krví potil	47
2. Který pro nás bičován byl	50
3. Který pro nás trním korunován byl	53
4. Který pro nás těžký kříž nesl	56
5. Který pro nás ukřižován byl	59
III. Tajemství růžence slavného	63
1. Který z mrtvých vstal	65
2. Který na nebe vstoupil	69
3. Který Ducha svatého seslal	72
4. Který Tě, Panno, na nebe vzal	76
5. Který Tě, Panno, na nebi korunoval	79

6.50
—
E

L
ITERA, SPOL. S R. O., PRAH

TEO II
- 1 18/5